

- PLES - MULTIMEDIJA - KNJIGE - KAZALIŠTE - GLAZBA - LIKOV

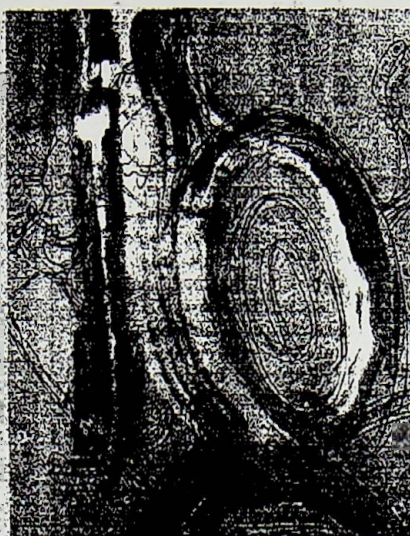
Samostalne izložbe trojice suvremenih
hrvatskih slikara srednje generacije **Igora
Rončevića, Joška Eterovića i Duje Jurica**

Poigravanja vlastitim umjetničkim načelima

Samostalne izložbe trojice suvremenih hrvatskih slikara moglo bi se reći i slikara srednje generacije otvorene su u Zagrebu jedna za drugom s dva-tri dana razmaka: Joško Eterović (1943) izložio u Galeriji Gradec na Katarininu ulicu, stotinjak metara sjevernije, u Galeriji Beck u Habdelićevoj ulici izložio Duje Juric (1956); dok je izložba Igora Rončevića (1951) u Galeriji Forum. Trojicu slikara naoko ne povezuje ništa zajedničko. Najstariji među njima, Eterović počeo je izlagati 1970. djela rađena u minimalističkom duhu, Rončević se javlja deset godina kasnije kao jedan od ključnih protagonista "nove slike", svojevrsne inačice hrvatske nansavangarde, a pet godina kasnije počeo je izlagati i Juric jasno uočljivim odmakom od jedva nešto starije generacije.

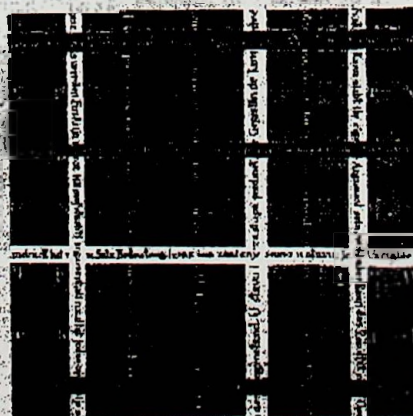
Danas je svaki od njih izradio bogatu osobnost, a brojnim izložbama stekli su ugled i ime. Polazeći svaki sa svojega, pogotno različitog poetskog načela, oni su se sada na paradoksalan način približili. Približili su se u osjećanju stvaralačke slobode. Dakako da tu blizinu ne treba shvatiti kao neko moguće zajedništvo, već sasvim uvjetno. Eterović nastoji djetinje spontano pobijedi od krutog sistema u kojem je još donedavno nazio najpouzdaniji oslonac, Rončević razgrađuje svoju bogatu imaginaciju, te se i z čudesan osjećaj za boju pušta upravo razuzdanoj slučajnosti. Duje Juric, pak, i dalje je krajnje precizan i skematiziran: njegovi pravilni rasturi i sada su dominantni znakovi koji prekrivaju polje slike. Međutim, mezdarski uslojene i gusto iskržnane trake sada postaju nosači teksta čije značenje nije jednostavno otkriti. Nižu se riječi pisane hrvatskome, slovačkome i francuskome jeziku, a autor ih je uzeo iz knjiga koje je nekoć čitao. Riječi su oslobođene sintaktičke steg i dolinaju se kao čista proizvoljnost sate za sebe one su jasne, no njihov ih međudodnos čini nerazumljivima.

IGOR RONČEVIĆ: "Unk-unk", 1999. (izložba "Nastavlja se..." u Galeriji Forum u Zagrebu)

JOŠKO ETEROVIĆ: Rad s izložbe "Zakrivljena ravnina" u Galeriji Gradec u Zagrebu

DUJE JURIC: "LW.T.L.P.", 1999. (izložba "Slika-Knjiga" u Galeriji Beck u Zagrebu)

Baš kao što Juriceve riječi doživljavamo kao leksičke kluhožne lišene smisla, tako i iz različitih sara naslikama Igora Rončevića (tek kada možemo rekonstruirati sustav kome su pripadale. Možda je ove slike najbolje shvatiti kao pletu potpuno slobodnih asocijacija kojima je autor nastojao razgraditi razkružen crtež ili figuru. Bitan je to je, zapravo, Rončević ovdje razgradio linastociotav, no je, čini se, od vrlo konkretnog motiva farmakološkog crteža bakterija. Činjenica da znamo kako u početima ovih radova postoji neka jasna točka, nimalo nam ne pojašnjava ko načno djelo. Nije izgled izabranog predmeta, bakterije u konkretnom slučaju, bitan za sliku, već umjetnikova imaginacija, njegova sposobnost da stvarnu predložak precizira u nešto potpuno osobno: iz nuke, iz pogleda, iz poteza, nicač će nova stvarnost koja ne pripada onoj što je držimo prepoznatljivom i jasnom.

Prije koju godinu Joško Eterović predstavio se velikom izložbom koju je nazvao "Kamenolom". Na slikama su se pojavile i pravilni izvedeni trasteri koji su imali malo toga zajedničkoga s drugim konkretnim kamenolomom. Međutim, slikar je imao jednu ideju ipak našao u nekom stvarnom okruženju, točnije u kamenolomima podnog Brača, gdje se kameni blokovi izdvajaju iz gromade u pravilnim kubusima. Ta naoko daleka veza nije bila presudna za vrijednost pravo značenje njegovih tadašnjih slika: prihvaćali su ih i poligoni koja je dolazila iz stvarnosti jezika slike. Danas Eterović razbija negdašnji ustroj i gradi gelinu povezujući mnoštvo. Kolati, prostom crteži objekti nalik apsurdnim napravama lišenim ikakve funkcije, a to je ono što autor sada nudi.

Gledajući izložbe ove trojice slikara stieže se dojam kako se sva trojica žele poigravati s onim što su desetljećima gradili. Svaki je od njih u toj igri, dakako, ostao dosljedan svojim temeljnim pojmovima, no želja za odmakom čini ih i bliskima.

m/v gda Lea Milenić

2009.07.02 23:00 24960